

Til lovforslag nr. L 94. Betænkning afgivet af miljø- og planlægningsudvalget den 29. februar 1980

Betænkning

over

Forslag til lov om ekspropriation til byudvikling

Udvalget har behandlet lovforslaget i en række møder og har herunder haft samråd med miljøministeren. Udvalget har desuden stillet en række spørgsmål til ministeren, som denne har besvaret skriftligt.

Som bilag til betænkningen er optrykt ministerens besvarelse af et af udvalget stillet spørgsmål.

Herefter indstiller et *flertal* (socialdemokratiets, socialistisk folkepartis, det radikale venstres og venstresocialisternes medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et mindretal (venstres og det konservative folkepartis medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Et *andet mindretal* (fremskridtspartiets medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Fremskridtspartiet må efter udvalgsbehandlingen konstatere, at der ikke blot anydningvis er dokumenteret noget reelt behov for denne ekspropriationslov, der antagelig må være en camouflage for helt andre formål.

Regeringen og de partier, der støtter denne lovgivning, vil derfor tilvejebringe et fuldstændig absurd retsgrundlag.

Ekspropriationshjemmelen er efter lovforslaget tilvejebragt, når der foreligger en kommuneplan eller godkendte § 15-rammer. Hverken en kommuneplan eller § 15-rammerne har imidlertid egentlige retsvirkninger over for borgerne, men er i virkeligheden blot en aftale mellem myndighederne. Derimod har en lokalplan retsvirkninger over for

de berørte lodsejere, og der kan dér være rimelighed i at knytte det mest vidtrækkende indgreb, nemlig ekspropriation, til planer, der i øvrigt har egentlige og direkte retsvirkninger over for borgerne.

Med dette lovforslag vil man således bringe sig ud i den helt bizarre og absurde situation, at det mest vidtrækkende indgreb, man kan foretage over for grundejere, nu kan foretages på et plangrundlag, der i øvrigt ingen retsvirkninger har over for grundejerne.

Det er en fremgangsmåde, der ud fra almindelige planlægningsmæssige sammenhænge er fundamentalt ulogisk og i moralsk henseende i øvrigt er aldeles uanstændig.

Et *tredje mindretal* (kristeligt folkepartis medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med det af mindretallet stillede ændringsforslag.

Ændringsforslag

Af et *mindretal* (Thorndahl (FP) og Maisted (FP)):

Til titlen

1) Titlen affattes således:

»Forslag til lov om socialisering af det danske samfund«

Af et *mindretal* (Steffensen (KrF)):

Til § 1

2) Som nyt stykke indsættes:

»Stk. 2. Ekspropriation efter stk. 1 kan kun foretages af ubebyggede arealer.«

Bet. o. lovf. vedr. ekspropriation til byudvikling

Bemærkninger

lovforslagets titel i overensstemmelse med lovforslagets egentlige intention.

Til nr. 1

Til nr. 2

Da lovforslaget ikke med nogen grad af rimelighed kan tillægges nogen planlægningsmæssig betydning eller formål, som ikke kan opfyldes gennem kommuneplanlovens § 34, forekommer det rigtigst at bringe

Kristeligt folkeparti erkender nødvendigheden af, at kommunerne har behov for større muligheder for ekspropriation, men er betænkelig ved en næsten fri ekspropriationsret ud fra rent menneskelige betragtninger.

Svend Andersen (S) Camre (S) fmd. Demsitz (S) Jytte Hilden (S) Westh (S)

Erik B. Smith (S) Taanquist (S) Bolvig (RV) Svend Erik Hovmand (V)

Bundgaard Nielsen (V) Ole Bernt Henriksen (KF) Niels Andersen (KF)

Steffensen (KrF) Margrete Auken (SF) Waldorff (VS) Thorndahl (FP) nfm.

Maisted (FP)

Partierne CD og DR var ikke repræsenteret ved medlemmer i udvalget.

Spørgsmål til miljøministeren og dennes svar herpå.**Spørgsmål:**

Kunne intentionerne i denne lov ikke lige så godt tilgodeses ved en ændring af kommuneplanlovens § 34, således at der ifølge denne bestemmelse også kunne eksproprieres til byudvikling (f. eks. til bolig- og erhvervsformål)?

Svar:

En ændring af kommuneplanlovens § 34 til tillige at skabe ekspropriationshjemmel til byudvikling i stedet for vedtagelsen af nærværende lovforslag ville være uhensigtsmæssig, idet formålet med og anvendelsesområdet for bestemmelserne er af væsensforskellig

karakter.

Ekspropriation efter § 34 sker til virkeliggørelse af den detaljerede planlægning i en lokalplan/byplanvedtægt, og bestemmelsen forudsætter, at den konkrete anvendelse af det pågældende areal er umiddelbart forstående.

Ekspropriation efter lovforslaget sker derimod til sikring af gennemførelsen af en byudvikling, dvs. inden den detaljerede planlægning er gennemført. Ekspropriation efter § 34 kan omfatte både eksisterende og fremtidige byområder, hvorimod lovforslaget vedrører ekspropriation af større ubebyggede arealer med kun en enkelt eller ganske få beboelser, dvs. typisk landzonearealer.